

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. gruodžio 17 d.
(OR. en)

14198/20

CLIMA 362
ENV 829
FIN 975
ENER 509
TRANS 618
IND 281
COMPET 649
MI 588
ECO 65

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 13601/20

Dalykas: Tarybos išvados dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos
Nr. 18/2020 „ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema: nemokamų
leidimų paskirstymas turėjo būti tikslingesnis“
– Patvirtinimas

Delegacijoms susipažinti priede pateikiamos Tarybos išvados pirmiau nurodytu klausimu, kurias
patvirtino Taryba (aplinka) 2020 m. gruodžio 17 d. posėdyje.

Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 18/2020

„ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema: nemokamų leidimų paskirstymas turėjo būti tikslingesnis“

- Tarybos išvados -

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA savo išvadas dėl Audito Rūmų parengtų specialiųjų ataskaitų nagrinėjimo gerinimo atsižvelgiant į biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą¹,

1. PALANKIAI VERTINA Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 18/2020 „ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema: nemokamų leidimų paskirstymas turėjo būti tikslingesnis“;
2. ATKREIPIA DĖMESĮ į specialiojoje ataskaitoje padarytas išvadas ir pateiktas rekomendacijas;
3. PABRĖŽIA ES ATLPS, kuri yra ES klimato politikos kertinis akmuo, vaidmenį ir itin svarbų jos vaidmenį ekonomiškai efektyviai mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį; ATKREIPIA DĖMESĮ į 2020 m. energetikos sąjungos būklės ataskaitoje² pateiktą išvadą, kad per pastaruosius penkerius metus (2015-2019 m.) gerokai sumažėjo stacionarių įrenginių, kuriems taikoma ES ATLPS, išmetamas teršalų kiekis, o elektros energijos sektorius buvo pagrindinė šios tendencijos varomoji jėga, pramonės sektoriaus išmetamųjų teršalų kiekiui taip pat sumažėjus, visų pirma 2019 m.;

¹ Dok. 7515/00 + COR 1.

² Dok. 11871/20 - COM(2020) 950 final.

4. ATKREIPIA DĖMESĮ į specialiojoje ataskaitoje pateiktą išvadą, kad šalių, kurios pasinaudojo pereinamojo laikotarpio nemokamų leidimų paskirstymu elektros energijos sektoriui, šiame sektoriuje anglies dioksido intensyvumas sumažėjo mažiau negu kitose valstybėse narėse 2008–2017 m. laikotarpiu; PABRĖŽIA, kad pereinamojo laikotarpio nemokamų leidimų paskirstymas elektros energijos sektoriui vis dėlto paskatino sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, kaip matyti valstybių narių pateiktose patikrintose sumažinto išmetamo teršalų kiekio, kurį lėmė atliktos investicijos, ataskaitose; be to, PABRĖŽIA, kad pereinamojo laikotarpio nemokamų leidimų paskirstymo elektros energijos sektoriui taisyklės buvo toliau plėtojamos 4 etapui; PRIMENA, kad 4 etape tik trys iš dešimties reikalavimus atitinkančių valstybių narių ketina savo elektros energijos sektorių įrenginiams paskirstyti pereinamojo laikotarpio nemokamus leidimus; taip pat ATKREIPIA DĖMESĮ į kai kurių valstybių narių sprendimą perkelti į modernizavimo fondą dalį arba visus leidimus, kurie galėjo būti nemokamai paskirstyti jų elektros energijos sektoriaus įrenginiams 4 etape;
5. PRIMENA, kad Direktyvoje 2003/87/EB (ES ATLPS direktyva)³ numatyta pereinamuoju laikotarpiu nemokamai paskirstyti leidimus įrenginiams, esantiems sektoriuose ir jų pošakiuose, kuriems būdinga reali anglies dioksido nutekėjimo rizika, kad ES mažinant išmetamų teršalų kiekį būtų išsaugota nauda aplinkai, kol trečiosios šalys savo veiksmais nesukuria panašių paskatų pramonei mažinti išmetamų teršalų kiekį;
6. PRITARIA tikslingo nemokamų leidimo paskirstymo svarbai; ATKREIPIA DĖMESĮ, kad ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ES ATLPS) reformoje rengiantis jos ketvirtajam prekybos etapui nuo 2021 m. iki 2030 m. (4 etapas) jau numatomi patobulinimai šiuo atžvilgiu; PABRĖŽIA, kad peržiūrint ES ATLPS direktyvą 4 etapui⁴, nemokamų leidimų paskirstymo sistema buvo iš dalies pakeista ir dėl to sumažėjo sektorių, kuriems, kaip manoma, kyla reali anglies dioksido nutekėjimo rizika, skaičius; PAŽYMI, kad šiam sumažėjusiam 4 etapo sektorių skaičiui vis dar tenka daugiau kaip 90 % pramonės įrenginių, kuriems taikoma ES ATLPS, viso išmetamų teršalų kiekio 2013–2016 m. laikotarpiu;

³ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB, su pakeitimais (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

⁴ 2018 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/410, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas ir Sprendimas (ES) 2015/1814 (OL L 76, 2018 3 19, p. 3.).

7. PRIPAŽIŠTA įvairių gebėjimų perkelti išlaidas dėl išmetamo anglies dioksido aviacijos sektoriuje, taip pat pramonės sektoriuose aktualumą; ATKREIPIA DĖMESĮ į specialiojoje ataskaitoje pateiktą išvadą, kad dėl nemokamų leidimų paskirstymo aviacijos sektoriui Europos Sąjungoje oro transportui neretai susidarė palankesnės sąlygos nei geležinkelių transportui; ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos ketinimą išnagrinėti galimybes tikslingiau paskirstyti nemokamus leidimus atliekant poveikio vertinimą, kuriuo papildomas Komisijos pasiūlymas dėl ES ATLPS direktyvos peržiūros. PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą šiame kontekste išnagrinėti galimybes sumažinti nemokamų leidimų paskirstymą aviacijos sektoriui; NURODO, kad reikia apsvarstyti šių galimybių poveikį priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui, pajamoms, gaunamoms aukcionuose pardavus leidimus, ir ES vidaus rinkos veikimui;
8. PRIPAŽIŠTA anglies dioksido kainų signalo išsaugojimo visoje vertės grandinėje svarbą; PALANKIAI VERTINA tai, kad Europos žaliojo kurso kontekste Komisija išnagrinės įvairias galimybes, susijusias su priemonėmis, skirtomis užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimui, ir TIKISI aptarti Komisijos pasiūlymus, be kita ko, dėl pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo, visiškai atitinkančio Pasaulio prekybos organizacijos taisykles, kuris turėtų būti pristatytas 2021 m. pirmąjį pusmetį siekiant jį pradėti taikyti ne vėliau kaip 2023 m. sausio 1 d.;
9. SUTINKA, kad taikant lyginamuosius rodiklius palaipsniui didinamos paskatos mažinti išmetamuosius teršalus; todėl PABRĖŽIA, lyginamųjų rodiklių metodikos patobulinimų rengiantis 4 etapui, t. y. lyginamųjų rodiklių verčių, skirtų nemokamų leidimų paskirstymui, atnaujinimo, kad būtų geriau atspindėta technologinė pažanga, ir periodiško paskirstymo koregavimo, kad jis geriau atitiktų faktines gamybos apimtis, svarbą; šiame kontekste PABRĖŽIA, kad reikia toliau didinti lyginamųjų rodiklių metodikos skaidrumą; RAGINA Komisiją išnagrinėti galimybes toliau tobulinti lyginamųjų rodiklių metodiką, be kita ko, išmetamųjų teršalų kiekio gamybos procesuose atžvilgiu;

10. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos pasiūlymą ES ATLPS stebėsenos ir ataskaitų teikimo reglamento pakeitimo kontekste taikyti naujuosius AIED II nustatytus tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio mažinimo kriterijus, kad ES ATLPS biomasės taršai būtų taikomas nulinis rodiklis;
 11. PRITARIA, kad svarbu užtikrinti paskatų pramonės sektoriams, gaunantiems nemokamus leidimus, kad būtų mažinama priklausomybė nuo iškastinio kuro, skaidrumą ir PABRĖŽIA valstybių narių nacionalinių įgyvendinimo priemonių vaidmenį gerinant tokios informacijos prieinamumą 4 etape;
 12. PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą iki 2021 m. birželio mėn. peržiūrėti su klimatu susijusius teisės aktus, įskaitant ES ATLPS direktyvą, ir prireikus pasiūlyti juos persvarstyti.
-